05/09/2019

Μητρ.Κισσάμου: “Η Οικογένεια είναι θεσμός θεόσδοτος, ιερός, άγιος και ακατάλυτος”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Κισάμου και Σελίνου

Μητροπολίτης Κισσάμου και Σελίνου κ.Αμφιλόχιος

Πειραχτικά και ειρωνικά ξένος διαπρεπής συνομιλητής ρώτησε τον μεγάλο νομπελίστα μας και ποιητή Γιώργο Σεφέρη: «Μα πιστεύετε σοβαρά ότι είστε πραγματικά απόγονοι του Λεωνίδα και του Θεμιστοκλή»; Απαντά ο τροπαιούχος Σεφέρης: «Όχι, είμαστε απόγονοι μονάχα της μάνας μας, που μας μίλησε Ελληνικά, που προσευχήθηκε Ελληνικά, που μας νανούρισε με παραμύθια για τον Οδυσσέα, τον Ηρακλή, τον Λεωνίδα και τον Παπαφλέσσα, και ένιωσε την ψυχή της να βουρκώνει την Μεγάλη Παρασκευή, μπροστά στο ξόδι του νεκρού Θεανθρώπου».

(*Απόσπασμα από βιβλίο της Μερόπης Σπυροπούλου «Οικογένεια ώρα μηδέν*)

Οικογένεια: θεσμός Θεόσδοτος, ιερός, άγιος και ακατάλυτος. Το ουσιαστικότερο κύτταρο της κοινωνίας, ο βασικότερος κοινωνικός θεσμός στον οποίο οφείλουμε την επιβίωση του ανθρωπίνου γένους. Στήριγμα σταθερό, καταφύγιο ασφαλές, λιμάνι απάνεμο, τόπος και χώρος ιερός και άγιος, όταν είναι θεμελιωμένη στην ιερότητα του γάμου, της θυσιαστικής αγάπης, της ανιδιοτελούς προσφοράς, του

αμοιβαίου σεβασμού, της αλληλοκατανόησης. Οικογένεια: Ο κύκλος της φύσης, η πλάση ολόκληρη, το θαύμα των θαυμάτων, μία λέξη απλή με μεγάλο νόημα, μία έννοια βασική με βαθιά ουσία.

Εις ότι αφορά τα καθ΄ ημάς, την Ελληνική οικογένεια, είναι αλήθεια ότι παρά την πίεση της καθημερινότητας και τις πάσης φύσεως δυσκολίες των καιρών μας, κοινωνικές, οικονομικές αλλαγές, τα νέα ήθη που η εποχή του διαδικτύου έχει επιβάλλει, αγωνίζεται να παραμείνει συμπαγής και προσπαθεί να διατηρήσει ζωντανές τις αξίες της. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) για το τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου 2019 στην Ελλάδα υπάρχουν 4.134.540 «ανθεκτικές» οικογένειες. Από αυτές οι 1.852.311 διαθέτουν από ένα έως εννέα μέλη, ενώ μόλις 2.216 οικογένειες φιλοξενούν πάνω δέκα. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, οι 3.021.425 είναι πυρηνικές οικογένειες -που δημιουργήθηκαν δηλαδή έπειτα από γάμο και περιλαμβάνουν μόνο τους συζύγους ή και τα παιδιά τους- εκ των οποίων οι 1.570.422 είναι παντρεμένα ζευγάρια με τουλάχιστον ένα τέκνο. Μάλιστα, η ηλικία των γονιών σε 1.201.808 οικογένειες κυμαίνεται από τα 40 έως τα 49 έτη, ενώ το προσδόκιμο ζωής των γιαγιάδων φθάνει τα 83,9 έτη και των παππούδων τα 78,8 έτη. Την ίδια στιγμή ο θεσμός της οικογένειας «κερδίζει» τα διαζύγια, τα οποία εμφανίζουν πτώση τα τελευταία χρόνια, παρά τις δυσκολίες της οικονομικής κρίσης που δυσχεραίνει την καθημερινότητα των ζευγαριών στη χώρα μας. Από 14.880 το 2012 μειώθηκαν στα 11.013 το 2018.Τέλος, μία στις δύο ελληνικές οικογένειες διαμένουν σε σπίτι τριών δωματίων, με το εμβαδό της κατοικίας να είναι μεταξύ 61 και 100 τετραγωνικών μέτρων.

Σύμφωνα δε με τις περισσότερες μελέτες που έρχονται στο φως της δημοσιότητας τα τελευταία χρόνια, η απασχόληση και η οικονομική ασφάλεια είναι οι καθοριστικοί παράγοντες, που επηρεάζουν την απόφαση για δημιουργία οικογένειας. Αυτοί είναι δύο από τους λόγους που έχουν συμβάλλει στην αισθητή αύξηση του αριθμού των γυναικών, οι οποίες επιλέγουν να τεκνοποιήσουν στα 35-39 έτη, όντας εργαζόμενες. Ανεξάρτητα, όμως, από την ηλικία που τα ζευγάρια επιλέγουν να κάνουν παιδιά, το βασικό στην περίπτωση της Ελλάδας είναι ότι οι νέοι θέλουν να κάνουν οικογένεια, σε αντίθεση με τους ευρωπαίους συμπολίτες μας, π.χ. Γερμανία, όπου μία στις τρεις γυναίκες είναι «συνειδητά άτεκνες». Μπορεί δηλαδή οι νέοι να εγκαταλείπουν την πατρογονική εστία σε μεγαλύτερες ηλικίες απ’ ό,τι παλαιότερα, να δημιουργούν σε μεγαλύτερη ηλικία την δική τους οικογένεια και να αυξάνεται η ηλικία που αποφασίζουν να κάνουν παιδιά, ωστόσο η στενή σχέση που υπάρχει μεταξύ των διαφορετικών γενεών στην ελληνική οικογένεια, παραμένει δυνατή και σταθερή και είναι αυτή που λύνει τις όποιες δυσκολίες και προβλήματα αντιμετωπίζουν τα μέλη της.

Ποιό είναι άραγε το.. «μυστικό» που συμβάλλει στο να παραμένει δεμένη η ελληνική οικογένεια, να αντέχει και να αντιστέκεται στην ισοπεδωτική λαίλαπα

των σειρήνων των καιρών μας και των πάσης φύσεως προκλήσεων απαξίωσης και ισοπέδωσης; Μου άρεσε πολύ ερμηνεία αρθογράφου, την οποία και μεταφέρω αυτούσια. «Είναι οι συνήθειες και οι παραδόσεις που περνούν από γενιά σε γενιά, είναι τα οικογενειακά τραπέζια που φέρνουν κοντά μικρούς και μεγάλους, είναι η γιαγιά και ο παππούς που ζουν για τα εγγόνια τους και τα μεγαλώνουν σαν να είναι δικά τους παιδιά, είναι η υπερπροστατευτική Ελληνίδα μάνα που θα νοιάζεται πάντα για τα παιδιά της -και το αν έχουν φάει- σε όποια ηλικία και αν βρίσκονται, είναι οι γιοι και οι κόρες που, παρά το γεγονός ότι έχουν μεγαλώσει, δεν θέλουν να απομακρυνθούν από την προστασία και τη ζεστασιά της οικογένειας, είναι οι γονείς που όσα χρόνια και αν περάσουν θα κάνουν ό,τι καλύτερο μπορούν για να είναι καλά τα παιδιά τους και θα εργάζονται σκληρά για να προσφέρουν σε εκείνα ένα καλύτερο «αύριο». Είναι, θα λέγαμε εμείς, οι βαθιά ριζωμένες μέσα μας αξίες, παραδόσεις, πιστεύω και ιδανικά που ταυτίζονται με την πατρογονική εστία, την οικογένεια και τους συμβολισμούς της, που σημαδεύουν την ζωή μας, δηλώνουν την ταυτότητα μας και ορίζουν το παρόν και το μέλλον μας. Χάρη σε αυτή την ασφάλεια, άλλωστε, αναπτυσσόμαστε, δημιουργούμε και κυρίως, μαθαίνουμε να αγαπάμε.

Όμως.. στον ευρύτερο περίγυρο υπάρχουν και άλλου είδους μορφές οικογένειας, όπως έχουν θεσμοθετηθεί. Είναι αυτές που βαφτίζουν τον πατέρα «Γονέα 1» και την μάνα «Γονέα 2», αυτές που μπερδεύουν τους ρόλους. Είναι αυτό που περιέχεται στην «Νεοελληνική Γλώσσα» της Γ΄ Γυμνασίου, όπου ο φιλόλογος καλείται να διδάξει το γνωστό τραγούδι: «Don’t worry be happy».
Παραθέτω ένα στίχο: «…Άμα η κόρη σου σε λέει μπαμπά,
ενώ ο γιος σου σε φωνάζει μαμά,
don’t worry be happy…».

Είναι, με άλλα λόγια, η προσπάθεια αποϊεροποίησης του ιερού και μυστηριακού θεσμού της οικογένειας από εργαστήρι αγιότητας και οχυρό της ανθρώπινης ψυχής σε ένα κοινωνικό θεσμό, σε μιά απλή συμβολαιογραφική σχέση και πράξη. Είναι η επικείμενη αναθεώρηση του άρθρου 21 του Ελληνικού Συντάγματος, το οποίο αναφέρεται και προστατεύει τον ιερό θεσμό της οικογένειας, που σύμφωνα με το ισχύον Σύνταγμα η οικογένεια αποτελεί «θεμέλιο της συντήρησης και της προαγωγής του Έθνους και τελεί υπό την προστασία του Κράτους». Άρθρο το οποίο έχει ψηφιστεί και προταθεί προς αναθεώρηση και απάλειψη της διατύπωσης αυτής. Γιατί άραγε; Μήπως επειδή υπάρχει η γνώση πως όσο αντέχει η Οικογένεια θα αντέχει και η Πατρίδα;

Τι μέλει γενέσθαι λοιπόν; Θα παρακολουθούμε με απάθεια τα δρώμενα, γενόμενα και τεκταινόμενα ή θα ακούσουμε τη φωνή του Στρατηγού Μακρυγιάννη: «Όταν μου πειράξουν την πατρίδα και τη θρησκεία μου, θα μιλήσω, θα’ νεργήσω κι’ ό,τι θέλουν ας μου κάνουν»;;